

កាលប្រតិទិននៃសង្គ្រាមប្រល័យ ពូជសាសន៍នៅប្រទេសកម្ពុជា

Chronologie du génocide cambodgien

ដោយ សុទ្ធ-ប៊ុលិន * ថ្ងៃទី១៤ មិថុនា ២០០៨

*** (១៩៦៧)

ខែមេសា - នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៦៧ សម្តេចសីហនុបានចោទឧត្តមសេនីយ៍លន់-នល់ថាជា «ជនក្បត់» ជា «ស៊ីហារតូខ្មែរ» រួចហើយទ្រង់បានបញ្ជា ឲ្យឧត្តមសេនីយ៍ញ៉ិក-ជូឡុង «ចាត់ការសម្រេច» លោកលន់-នល់ ដោយបង្កើតឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ក្រឡាប់ឡាន នៅថ្ងៃទី៨មេសា១៩៦៧ ។ លោកលន់-នល់មិនបានស្លាប់ទេ ប៉ុន្តែមានគ្រោះថ្នាក់ជាមួយ... ហើយក៏បានលាវែងពីតំណែងនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៅថ្ងៃដដែល ។ ជនដែលទទួលបន្ទុកបង្កើតរដ្ឋាភិបាលថ្មី គឺសម្តេចបវរសេដ្ឋាមហាសម្បត្តិស៊ីន-សាន ។ រដ្ឋាភិបាលថ្មីរបស់លោកមានឈ្មោះថា «រដ្ឋាភិបាលនៃការបង្រួបបង្រួមជាតិ»... នេះបានចំជាសំណើចម្រើននៃព្រះវាសនា !!

ខែឧសភា - ដើម្បីធ្វើការបង្រួបបង្រួមជាតិនេះ ឯកឧត្តមស៊ីន-សានធ្វើតន្ត្រីកាសក្នុងប្រការដែលលន់-នល់បាត់បង់បុណ្យសក្តិអស់រលីង សហការជាមួយឧត្តមសេនីយ៍ញ៉ិក-ជូឡុង ដែលកាន់អំណាចជាអគ្គបញ្ជាការកងទ័ព, ធ្វើការពិឃាតរង្គាលទៅលើប្រជាជននៅសំឡូត គឺបាញ់ប្រហារស្លាប់មនុស្សអស់១ម៉ឺន (១០,០០០នាក់) , នៅកន្លែងខ្លះមានការដុតកូមិចោលទាំងស្រុង (ចំនួនជនដែលគេពិឃាតនេះ គឺស្តេចសីហនុខ្លួនឯងបាននិយាយប្រាប់ទៅ Jean Lacouture នៅឆ្នាំ១៩៧២) ។ ដូចនេះសង្គ្រាមស៊ីវិលនៅប្រទេសកម្ពុជា បានត្រូវបង្កើតឡើងរួចហើយ ដែលជាស្នាដៃរបស់ស៊ីន-សាននិងញ៉ិក-ជូឡុង ដែលលួចធ្វើក្នុងនាមផ្ទាល់របស់ស្តេចសីហនុ ហើយក៏ទម្លាក់ទោសកំហុសនៃបទឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏ធំធេងនេះ ទៅលើឧត្តមសេនីយ៍លន់-នល់ ។ ក្នុងប្រការនេះ ស៊ីន-សានបានបាញ់មួយគ្រាប់ដាច់បាន «ចាបពីរ» ។ ហេតុអ្វីបានជាស៊ីន-សានធ្វើដូចនេះ, គឺមកពីស៊ីន-សានមិនមែនជាជនជាតិខ្មែរទេ... តែជាជនជាតិដែលមានដើមកំណើតជាយួន !!

*** តុលា ១៩៦៧

ក្រោមការណែនាំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទីស៊ីន-សាន (សម្តេចស៊ីន-សានហើយនិង សម្តេចប៉ែន-នុត មានមុខតំណែងជាពិសេសមួយដ៏មហាចម្រែក គឺគាត់ទាំងពីរជា ទីប្រឹក្សា «ផ្ទាល់ខ្លួន»របស់ស្តេចសីហនុ - *Conseillers privés du Chef de l'Etat* - គឺបានពន្យល់ណែនាំស្តេចដោយរបៀប «ផ្ទាល់ខ្លួន» ពោលដោយសម្ងាត់ ឲ្យស្តេច សីហនុទទួលយកឯករាជ្យ ដោយបាត់បង់ទឹកដីកម្ពុជាក្រោមនៅឆ្នាំ១៩៤៨... រហូត ដល់ណែនាំស្តេចឆ្លុតនេះ ឲ្យរត់ទៅចូលយួនហាណូយ នៅក្នុងខែមីនា១៩៧០ !!) ក្រោមការណែនាំរបស់ស៊ីន-សាន ស្តេចសីហនុក៏បានទទួលជំទាវហ្សាក់គីលីន- កេណ្ឌីឌី ឲ្យទៅធ្វើទស្សនកិច្ចនៅសៀមរាប-អង្គរ នៅខែតុលា១៩៦៧ (កកន ៖ ដូចនេះគឺជាការដាក់ស្តែងណាស់ ស្តេចសីហនុខ្លួនឯងបានរេចូលអាមេរិកាំង ដោយអន្ទង់យកសង្គ្រាមវៀតណាម (ឬអាមេរិកាំង-យួន) ទៅដុតបំផ្លាញអព្យាក្រឹត្យ នៃប្រទេសកម្ពុជា តាំងពីឆ្នាំ១៩៦៧មកម្ល៉េះ... គឺមិនអាចជាទង្វើរបស់លន់-នល់ បានទេ ។ ដូចនេះ បើយើងធ្វើការសាកល្បងវះកាត់ (autopsie) អំពីបទឧក្រិដ្ឋកម្ម ប្រល័យពូជសាសន៍ទៅលើជនជាតិខ្មែរ ដែលសព្វថ្ងៃតុលាការអន្តរជាតិកំពុងតែ អនុវត្តចោទប្រកាន់ទៅលើពួកមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមនួន-ជា, អៀង-សារី និងខៀវ សំផន យើងត្រូវតែវែកញែកត្រឡប់ក្រោយ សើប្រើប្រាស់គ្រឹះសាស្ត្រខ្មែរតាំងតែពីឆ្នាំ ១៩៦៧មកវិញ ។ គឺដោយហេតុថា សង្គ្រាមប្រល័យពូជសាសន៍ដែលបានរាត ត្បាតប្រទេសកម្ពុជា បន្ទាប់ពីការទម្លាក់ស្តេចនៅថ្ងៃទី១៨មីនា១៩៧០ គឺបានចាប់ ផ្តើមឡើងដោយដាក់ស្តែងទាន់ហន្តនៅឆ្នាំ១៩៦៧ នៅក្នុងពាក្យមូលបង្គាប់របស់ ស្តេចសីហនុ ដែលចោទថាឧត្តមសេនីយ៍លន់-នល់ជាស៊ូហារតូខ្មែរ ថាបានបង្កើត ព្រឹត្តិការណ៍ពិឃាតរង្គាលនៅសំឡូត ហើយបានរេចូលអាមេរិកាំង ក្នុងគោលបំណងធ្វើការពិឃាតទ្រង់ ។ ការចោទបំភ័ន្តនេះ គឺជាអាវុធដ៏កាចសាហាវណាស់ ព្រោះវាអាចធ្វើឲ្យរលត់រលាយព្រះរាជាណាចក្រមួយបាន (ប្រទេសកម្ពុជា), ឬ មហានគរមួយបាន (សហរដ្ឋអាមេរិក) ស្របតាមគម្ពីររបស់ជនជាតិយួន និងគម្ពីររបស់ជនជាតិយ៉ូហ្វ (Juifs) ។

គម្ពីររបស់ជនជាតិយ៉ូហ្វ (L'ecclésiastique)

*** «វាមានរឿងព្រេងដែលធ្វើឲ្យខ្ញុំភ័យខ្លាចជាខ្លាំង ពាក្យមូលបង្គាប់មួយ ដែលត្រូវកាត់ទីក្រុងពីចុងម្ខាងទៅចុងម្ខាង, ប្រជាពលរដ្ឋរើបរិជុលបះបោរ, នេះមួយ, ហើយនិងការចោទក្នុងបន្ទប់កន្តមតិមហាជននេះ, មួយ, រឿងទាំងអស់ នេះអាក្រក់ជាងសេចក្តីស្លាប់ទៅទៀត» ។

*** អំពីអណ្តាត

«សូមប្រយ័ត្នអំពីជននិយាយព្រាកប្រាជ្ញច្រើន និងជនទិលខូច, ជនបែបនេះ បានធ្វើឲ្យមនុស្សច្រើនគ្នាណាស់ ដែលធ្លាប់រស់សុខសាន្តជាមួយគ្នា ត្រូវធ្លាក់រលាយខូចហិនហោច ។ អណ្តាតទី៣បានធ្វើឲ្យប្រជាជនច្រើនគ្នារង្គោះរង្គើជាខ្លាំង, បានធ្វើឲ្យពួកអ្នកទាំងនេះខ្ចាត់ព្រាត់រាយប៉ាយ ពីប្រជាជាតិមួយទៅប្រជាជាតិមួយ ។ អណ្តាតនេះបានបំផ្លាញមហានគរប្រកបដោយមហិទ្ធិបូជិយាច្រើន ព្រមទាំងបានផ្តល់ព្រលំរាំងរបស់មហាក្សត្រមួយចំនួនធំផងដែរ !

*** អំពីទុរយសពយ៉ាង (ក្នុងទំព័រសុភាសិត ៖ Les Proverbes)

វាមានរឿង៦យ៉ាងដែលព្រះយ៉ាហូវ៉េ (យ៉ាវហេ) ស្តាប់ខ្លឹមជាខ្លាំងណាស់...

«៧ដែលព្រលឹងរបស់ទ្រង់ចង់តែក្អួតចង្កៀរគឺ ក្រសែក្នែកមាក់ងាយ, អណ្តាតកូតករ, ដៃដែលបង្ហូរឈាមរបស់ជនឥតទោស, ចិត្តច្រើមដែលមានតែគោលបំណងអាក្រក់, ជើងដែលរត់បោលទៅធ្វើឃាតកម្ម, សាក្សីក្លែងក្លាយដែលគ្រលាស់តែអណ្តាតកូតករ, ជនដែលបង្កបង្កើតជម្លោះរវាងបងប្អូនក្រុមគ្រួសារអ្នកដទៃ» ។

ដោយយោងតាមពន្លឺអត្ថបទសុភាសិតខាងលើនេះ គេអាចមើលឃើញយ៉ាងជាក់ច្បាស់ថា អ្នកនយោបាយជាន់ខ្ពស់បីរូប មានឱវាទសុទ្ធសឹងតែសម្តេចរាំង គឺជាអ្នកបង្កបង្កើតជម្លោះរវាងជនជាតិខ្មែរហើយនិងជនជាតិខ្មែរ, បង្កើតជម្លោះរវាងរាស្ត្រហើយនិងស្តេច, រវាងមន្ត្រីហើយនិងមន្ត្រី ដោយសារមន្តអាគមនៃអណ្តាតកូតករ ពោលគឺជាជនអធិករណ៍បង្កើតសង្គ្រាមប្រល័យពូជសាសន៍នៅប្រទេសកម្ពុជា, គឺជាជនជាតិយួនហើយនិងជនជាតិយ៉ូហ្វ ដែលបង្កប់ខ្លួននៅក្នុងរាជវាំងខ្មែរនេះឯង គឺស៊ិន-សាន, ញឹក-ជូឡុង និង ប៉ែន-នុត ។

ស្តេចសីហនុជាស្តេចខ្មែរ តែទ្រង់បានចំណេញអ្វីទៅ ក្នុងការប្រល័យពូជសាសន៍នៃជនជាតិកម្ពុជា ហើយនិងដុតបំផ្លាញនគរខ្លួនឯង ?? ចំណុចត្រង់នេះ ពាក្យចម្លើយដ៏សំខាន់មួយរបស់លោកនួន-ជា អាចយកមកបំភ្លឺមតិសាធារណជនបាន ៖ «អ្នកដែលប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ទៅលើជនជាតិខ្មែរ មិនមែនជាខ្មែរទេ គឺពួកជនបរទេស (លោកនួន-ជាបានបញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា គឺឡេយ៉ង់ ហើយនិងគីស្ស៊ីងគ្លើរ ពោលគឺជនជាតិយួន ហើយនិងជនជាតិយ៉ូហ្វ!) ។

*** ពាក្យចម្លើយដ៏សំខាន់មួយទៀតរបស់មេខ្មែរក្រហមខៀវ-សំផន ក៏អាចយកមកធ្វើជាគោលបំភ្លឺអាថ៌កំបាំងនៅក្នុងបទប្រល័យពូជសាសន៍នេះដែរ គឺ «ពេលទឹកល្អក់ គេមិនអាចមើលឃើញសត្វត្រីទេ, ប៉ុន្តែនៅពេលទឹករង្គង់ថា គេអាចមើលឃើញអ្វីៗទាំងអស់ដែលលាក់កំបាំង» ។ ពេលនេះជាពេលទឹករង្គង់ថា ម៉្លោះហើយយើងអាចមើលឃើញដៃឃាតករទាំងអស់ដែលបានសម្លាប់ប្រជាជនខ្មែរបំផុតពូជក្នុងប្រការបំរើផលប្រយោជន៍ប្រជាជាតិយួន ៖

ទី១- ស៊ីន-សាន, ជាបារបុរសកំពូលនៃរឿតណាមខាងជើង ដែលចូលមក
 បង្កប់ខ្លួនក្នុងរាជវាំងខ្មែរ ជាគ្រូឧប្បជ្ឈាយ័របស់ស្តេចសីហនុ ។ ស៊ីន-សាន ឬ
 ស៊ីន-សាន ជាឈ្មោះចិន មានន័យថា ភ្នំថៃសាន ដែលជាភ្នំខ្ពស់ជាងគេបង្អស់នៅ
 ប្រទេសចិន ។ ស៊ីន-សានមិនមានដើមកំណើតនៅប្រទេសខ្មែរផងទេ ហើយក៏ពុំ
 មានកំណើតនៅកម្ពុជាក្រោមនោះដែរ ។ គាត់ជាជនជាតិយួនខាងជើង ដែលហូ-
 ជីមិញបានប្រើឲ្យចូលមកប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីបំបែកបំបាក់ពូជពង្សស្តេចខ្មែរឲ្យ
 ប្រកាបប្របាក់គ្នាឯងជាសង្គ្រាមស៊ីវិល ជាពិសេសបំបែកស្តេចសីហនុជាមួយនឹង
 ម្តាយរបស់ខ្លួនឯង, ប្រហែលគ្នានឹងទ្រឿង-មិញយ៉ាងក្នុងរជ្ជកាលព្រះម្ចាស់ក្សត្រី
 អង្គមុំក្នុងសតវត្សរ៍ទី១៧ ដែលបានប្រើជនយួនម្នាក់បន្តធ្វើជាខ្មែរ ដាក់ឈ្មោះថា
 «ភគវ៉ា» ឲ្យចូលមកខេត្តបាត់ដំបង ដើម្បីបំបែកបំបាក់សាមគ្គីភាព ដែលមកទល់
 ពេលនោះមានសភាពរឹងមាំឥតរង្គ្រោះរង្គើ រវាងបងប្អូនស្តេចពីរនាក់ឈ្មោះអង្គអេ
 ម និងអង្គដួង ។ នៅក្នុងឆ្នាំ១៧៧២, នៅពេលដែលប្រទេសកម្ពុជាមិនទាន់មានអនុ
 វិទ្យាល័យផង ស៊ីន-សានបានទទួលសញ្ញាបត្រកំពូលភពនៅប្រទេសបារាំងរួច
 ទៅហើយ «Diplome des Hautes Etudes Commerciales» ។ ប៉ុន្តែស៊ីន-សាន
 បែរជាសំរេចមកធ្វើការនៅប្រទេសកម្ពុជាទៅវិញ ។ គាត់ចូលមកក្នុងខេត្តបាត់ដំ
 បងនៅក្នុងឆ្នាំ១៧៧៦ បន្តធ្វើជាខ្មែរក្រោម ហើយមករៀនភាសាខ្មែរនិងទំនៀមទំ-
 លាប់ខ្មែរ នៅក្រោមដំបូលផ្ទះរបស់ជីតារបស់ខ្ញុំខាងឥតុកឈ្មោះ លោកតាម៉ម-
 សុទ្ធ...។ ឥតុករបស់ខ្ញុំ, លោកសុទ្ធ-កូម៉េត បាននិយាយច្រើនដងណាស់ប្រាប់ខ្ញុំ
 យ៉ាងតិចក៏១០០ដងដែរ អំពីអត្តបារិករបស់លោកស៊ីន-សានថា «គាត់នេះមាន
 បូកពារគួរសមហួសហេតុពេកណាស់... មិនអាចជាមនុស្សសុច្ឆរិតបានទេ» (Il
 est trop poli pour être honnête !) ។

ដូចនេះ, នៅក្រោមក្រសែភ្នែកនៃសាធារណជនខ្មែរ ស៊ីន-សានបានសំដែងតួ
 ជា«មន្ត្រីទុច្ចរិត» ។ នេះជាមធ្យោបាយដ៏ឆ្លើមរបស់គាត់ ដើម្បីលាក់បំបាំង«សួនតួ
 » ដ៏ពិតប្រាកដរបស់គាត់ ជាស្តេចព្រាយអសុរកាយនៅក្នុងពិភពងងឹត (Le Prin
 ce des ténèbres), ជាជនចារកិច្ចដ៏កំពូលរបស់រឿតណាមខាងជើង ។

២- ប៉ែន-នុត, ជាចៅរបស់ឧកញ៉ាប៉ែន ដែលមានដើមកំណើតជាជនពរទុយ
 គ្រូ (យ៉ូហូ) កាន់សាសនាភាគូលិក ហើយដែលជាមន្ត្រីក្នុងរាជមហាក្សត្រខ្មែរអង្គ
 ដួង ។ អ្នកកាន់សាសនាភាគូលិក សុទ្ធសឹងជាជនជាតិយួន ។ ឧកញ៉ាប៉ែន ជាកូន
 ចៅរបស់សម្តេចសង្ឃកាតូលិកបារាំង Monseigneur Miche ដែលជាមេក្លានរប
 ស់ជនជាតិយួនភាគូលិកនៅប្រទេសកម្ពុជា ។ ថ្ងៃមួយព្រះបាទអង្គដួងពឹងសម្តេច
 មីស្ត ឲ្យសរសេរលិខិតមួយទៅព្រះចៅបារាំង Napoléon III ដើម្បីឲ្យជួយគាំពារ

ប្រទេសកម្ពុជា ប្រឆាំងនឹងការវាតទឹកដីរបស់យួន, បើពុំនោះសោតទេ តទៅអនាគតជនជាតិយួននឹងលេបត្របាក់ទឹកដីខ្មែរគ្មានសល់អ្វីឡើយ ។ ព្រះបាទអង្គជួនក៏ប្រើឧកញ៉ាប៉ែន និងឧកញ៉ាកុយនាំសារលិខិតនេះ ព្រមទាំងសួយសារអាករផងទៅថ្វាយស្តេចបារាំងណាប៉ូឡេអុងទី៧ ។ ប៉ុន្តែឧកញ៉ាប៉ែននេះបានលួចទម្លាយបេសកកម្មសម្ងាត់ខាងលើឲ្យខ្មែរខ្លាញ់ រហូតដល់ស្តេចសៀមដឹង ដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យបេសកកម្មជាន់ខ្ពស់ខាងលើនេះ ក្លាយទៅជាមោឃៈអាសារឥតការ ។ ពីព្រោះស្តេចសៀមកាលនោះជាអាណាព្យាបាលរបស់ស្តេចខ្មែរ, ខេត្តខាងលិចនិងខាងជើង បានត្រូវសៀមលេបត្របាក់ចង់អស់ទៅហើយ មានបាត់ដំបង, ស៊ីសូផុន និងសៀមរាប-អង្គរ ។ ម៉្លោះហើយស្តេចសៀមមានការពិរោធខ្លាំងណាស់នឹងស្តេចខ្មែរ ដែលហ៊ានសាកល្បងទាក់ទងជាមួយស្តេចបារាំង...។ ដូចនេះសម្តេចប៉ែន-នុតជាចៅលួតរបស់ឧកញ៉ាប៉ែននេះឯង ដែលជាជនក្សត្រប្រយោជន៍ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ និងទឹកដីមាតុភូមិខ្មែរកាលក្នុងសតវត្សរ៍មុន !

៣- ញឹក-ជូឡុង, យោងតាមឯកសារ «Essai sur la démocratie au Cambodge», របស់ Philippe Preschez, ញឹក-ជូឡុងជាកូនមន្ត្រីយួនម្នាក់ ដែលបារាំងយកមកតែងតាំងជាចៅហ្វាយខេត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ។ ដូចនេះ ស្របនឹងពាក្យដែលពួកខ្មែរក្រហមបានពោល ញឹក-ជូឡុងជាជន «ក្បាលយួនខ្លួនខ្មែរ» សុទ្ធសាធ ។

ទោះជាយ៉ាងណាក្តី សម្តេចរ៉ាំងប៊ូបដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេក្នុងរជ្ជកាលសីហនុ ក៏ដូចជាសម្តេចរ៉ាំងប៊ីនាក់ក្នុងរជ្ជកាលម្ចាស់ក្សត្រីអង្គម៉ីដែរ (១- ឡឿង-មិញយ៉ាង, ២- ត្រាំង-យ៉ាងណង, ៣- ផាំ-យ៉ាងខឿន) គឺសុទ្ធសឹងជាជនដែលបំរើផលប្រយោជន៍រឿតណាម ហើយដែលគោលបំណងដ៏មុតមាំ ឬឧត្តមគតិដ៏ថ្លៃថ្លាបំផុត គឺការបំផ្លិចបំផ្លាញព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ និងជនជាតិខ្មែរ ។

៤- ចៅ-សេង - នៅក្នុងឆ្នាំ១៨៦៤ សម្តេចសីហនុមានការព្រួយបារម្ភជាខ្លាំង ខ្លាចក្រែងពួកសេអ៊ីអាអាមេរិកាំងមកពិយាតទ្រង់ ដូចពួកគេបានពិយាតរង្វា-ឱមយៀមនៅព្រៃនគរ ។ សម្តេចក៏បានថ្លែងប្រកាសជាឧឡាបូកតាមវិទ្យុជាតិថា ក្នុងលក្ខណៈណាដែលទ្រង់ត្រូវបាត់បង់រូបភាមមួយរំពេច សូមឲ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទទួលយកព្រះអង្គម្ចាស់នរោត្តម-នរទីប៉ៅ (រាជបុត្រមួយអង្គរបស់ទ្រង់) ជាអ្នកស្នងរាជ្យ ដោយមានទីប្រឹក្សា៤នាក់គឺ «សម្តេចចក្រីញឹក-ជូឡុង, សម្តេចបវរសេដ្ឋាស៊ីន-សាន, សម្តេចចៅហ្វាប៉ែន-នុត ហើយនិងឯកឧត្តមចៅ-សេង» ។

ឧត្តមសេនីយ៍លន់-លន់ មេទ័ពស្មោះត្រង់ជាមួយនឹងរាជបល្ល័ង្កជាយូរណាស់មកហើយ ឥតមាននៅក្នុងឧត្តមក្រុមប្រឹក្សារបស់នរទីប៉ៅនោះទេ ។ ដូចនេះយើ

ងអាចសម្លឹងមើលឃើញដោយព្រឹក្សាលថា ពួកមន្ត្រីដែលនៅរួមរិតស្តេចសីហនុ ទាំងប៉ុន្មាន សុទ្ធសឹងតែជាជនក្សត្រ គឺពីព្រោះថា វាមិនអាចមានបី ហើយអត់បួន ! ពួកនេះសឹងតែពិឃាតស្តេច ដោយចាក់នឹងកាំបិតក៏បានដែរ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៦៧ លោកចៅ-សេងបានចោទលោកស៊ីម-ភ៉ាវថា ជាមេក្នាក់ ងាររបស់សេអ៊ីអា (ដោយភ្ជាប់រូបខ្ញុំផង ដែលជាកូនលោកស៊ីម-ភ៉ាវថា ជាមេក្នាក់ ងារសេអ៊ីអាម្នាក់ដែរ)ព្រមទាំងញុះញង់ស្តេចថា លោកលន់-នល់ជាស៊ូហារតូ, តា មពិតចៅ-សេងខ្លួនឯងជាជនក្សត្រស្តេចទៅវិញសោះ ! ក្សត្រនោះ គឺក្សត្រទាំងក្រុម ទាំងចង្កោមតែម្តង ។ ចៅ-សេងនេះហើយជាមេក្រុមម៉ៅនិយម ដែលបានណែនាំ ជា-សាន, ផូ-បូពិន, ចាន់-យូរ៉ាន់, ហួត-សម្បត្តិ, សារិន-ឆាក... ឲ្យហែរហាមស្តេ ចសីហនុ តាមក្រោយគន្លងធម៌របស់សម្តេចប៉ែន-នុត... ទៅបង្កើតរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ក្រហមនៅប៉េកាំង (នៅឆ្នាំ១៩៧០) ដើម្បីធ្វើចំបាំងរំលងប្រហារពួកទីក្រុងភ្នំពេ ញ ទាល់តែរលត់រលាយនគរកម្ពុជា !! សភាពការណ៍ដែលគួរឲ្យអស្ចារ្យ គឺពួក ក្រុមធ្វើហើយនិងក្រុមស្តាំត្រូវរុំតែគ្នា, ពួកប្រធានមេរិកាំង (ញ៉ែក-ជូឡង, ស៊ីន- សាន) និងពួកប្រចិន (ប៉ែន-នុត, ចៅ-សេង) ...តាមពិតទៅ គឺជាក្រុមតែមួយ ។ គោលជំហររបស់ពួកគេក៏មានតែមួយ គឺយកប្រទេសកម្ពុជាទៅប្រគល់ឲ្យជនជា តិយុន ។

*** បន្ទាប់ពីមានបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍នៅសំឡូត (ដែលជា ស្នាដៃរបស់ស៊ីន-សាន ហើយនិងញ៉ែក-ជូឡង)... ប៉ុន្តែអ្នកផងបានទម្លាក់កំហុស ទៅលើលោកលន់-នល់ (លោកយឹម-ទិត ដែលជាជនស្តាំនិយម បានទាំងចោទ មូលបង្កាច់តាមវេទិកានៃអង្គការសហប្រជាជាតិថា «លោកលន់-នល់បានសម្លាប់ ខៀវ-សំផន, ហ៊ុយ-យន់, ហ៊ុយ-នីម ដោយចាក់សាំងដុតទាំងរស់» (sic!)... លោ កចៅ-សេង ជាមួយនិងស្ថានទូតចិន និងជាមួយមេកម្រាញចិនម៉ៅនិយមម្នាក់ ឈ្មោះ ចៅ-ខុង (ជាថៅកែសាលារៀនចិននៅភ្នំពេញ ជាមេក្តាបក្តាប់សេដ្ឋកិច្ចនៃ ប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូលចង់ធ្វើឲ្យភ្លៀងៗ-ផ្កាៗ, និងជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ស្រីញី, អាភៀន និងលុយកាក់តាមចំណង់ដល់សម្តេចប៉ែន-នុត)... លោកចៅ-សេងក៏ចាប់ផ្តើម វាយប្រហារទៅលើស្តេចសីហនុ ថាជាជនសក្តិភូមិ-ប្រតិកិរិយា...។

*** នៅក្នុងសារទូរលេខមួយ ដែលក្រុមអាជ្ញាធរនៅប៉េកាំងបានផ្ញើមកស- មាគមចិន-ខ្មែរនៅភ្នំពេញ, ហើយដែលមានមេខ្មែរក្រហមភោគ-ឆាយជាប្រធាន, នៅថ្ងៃទី៩កញ្ញា១៩៦៧, មានចោទប្រកាន់បញ្ជូតបញ្ជៀងថា «ពួកប្រតិកិរិយា» (Réaction » ៖ សីហនុ+លន់នល់) ជាអ្នកធ្វើការបង្រ្កាបព្រៃផ្សៃទៅលើប្រជាជននៅ សំឡូត ។ ចៅ-សេងបានយកអត្ថបទសារទូរលេខនេះ មកចុះផ្សាយក្នុងទំព័រទី២

នៃសារពត៌មានរបស់ខ្លួន «La Nouvelle Dépêche du Cambodge» ជាហេតុឲ្យ
ស្តេចសីហនុមានសេចក្តីក្រែវក្រាធាតិរោធាពន់ប្រមាណ, បិទសារពត៌មានទាំងអ
ស់នៅក្នុងពេញ មានសារពត៌មានខ្មែរ, បារាំង, ចិន...។ ចៅ-សេងខ្លួនឯងមានកាតព្វ
កិច្ចកៀសខ្លួនទៅប្រទេសបារាំង...។

*** ព្រឹត្តិការណ៍ក្រោយនេះគ្រាន់តែបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ប្រទេសចិនក៏
បានលូកដៃទម្លាក់ស្តេចសីហនុផងដែរនៅឆ្នាំ១៩៧៧... ដូច្នេះគឺមានឈាមប្រឡាក់
ដែលនៅក្នុងបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍នៃជនជាតិខ្មែរនៅសំឡូត ។ ប៉ុន្តែទង្វើ
នេះ ពុំមែនជាទង្វើរបស់រដ្ឋាភិបាលចិនទេ... ថ្ងៃក្រោយមក, លោកជូ-អេនឡាយ
បានបញ្ជាក់ប្រាប់ស្តេចសីហនុថា (មានចុះផ្សាយនៅក្នុង My war with the CIA)...
រដ្ឋាភិបាលចិនមិនបានគាំទ្រពួកចិនម៉ៅនិយមដែលប្រឆាំងនឹងរាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ
នៅសម័យ១៩៧៧នោះទេ ។ គឺជាទង្វើរបស់សេនាប្រមុខលិន-ពារ ជនជំនិតទី២
របស់លោកប្រធានម៉ៅនៅក្នុងបក្សកុម្មុយនិស្តចិន ដែលជាមេពួកឆ្នាំក្រហមនៅ
ប៉េកាំង ។ (លិន-ពារនេះជាចិនម៉ុនគ្រោល, ជាជនក្បត់លោកប្រធានម៉ៅ ជា «ក្បា
លយួនខ្លួនចិន»... យួន-សៀម-យ៉ូហូ និងម៉ុនគ្រោល មានបូសគល់តែមួយ) ។ តា
មសំណេររបស់ស្តេចសីហនុផ្សាយចេញពីប៉េកាំងតាម Internet, មាននិយាយថា
នៅថ្ងៃទី១១សីហា១៩៧០, គឺថ្ងៃដែលប្រធានម៉ៅបានសំរេចជួយស្តេចសីហនុឲ្យ
បង្កើតរដ្ឋាភិបាលខ្មែររំដោះ... លិន-ពារដឹកស្រាស្រីវីងអូរទីនួរ ធំក្លិន៥ម៉ែត្រ ហើ
យនិយាយឥតដឹងអីទេ... ទំនងជាក៏យខ្លាចថាម៉ៅ-សេទុនចាប់ថ្នាក់បានថាខ្លួនជា
ជនក្បត់ក៏មិនដឹងដែរ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧១ លិន-ពារមានគំរោងការសម្លាប់លោក
ប្រធានម៉ៅលែងបង្កបង្កើន, ប៉ុន្តែការប្រាថ្នានេះមិនបានចេញរូបរាង, ពីព្រោះកូន
ស្រីលិន-ពារខ្លួនឯង ដែលជាកូនឆ្នាំក្រហមម្នាក់ បានទៅធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍
អំពីគំរោងក្បត់របស់ឥតុកខ្លួនប្រាប់រដ្ឋាភិបាលចិនគ្មានសល់ ។ លិន-ពារហើយ
និងប្រពន្ធ ហើយនិងកូនប្រុសដែលមានឈ្មោះថា អាបេ-៥២ កូនប្រុសនេះជាអា
កាសយានិកយោធា ដែលមានភារកិច្ចយកគ្រាប់បែកទៅទម្លាក់លើលោកប្រធាន
ម៉ៅ, ក៏លួចយកយន្តហោះចិនមួយ ហោះហើរទៅធ្លាក់ស្លាប់នៅក្នុងដែនដីម៉ុនគ្រោ
លបាត់ (សូមអានឯកសារចិនមួយមានចំណងជើងថា MAO, មានលក់នៅគ្រប់ទី
កន្លែងនៅក្នុងសហរដ្ឋ, នៅក្នុងនោះមានរូបថតចុងក្រោយរបស់លិន-ពារជាមួយ
ម៉ៅ-សេទុន, ជាមួយនិងស្តេចសីហនុ ហើយនិងអ្នកម្នាស់ម៉ូនិក...។ លិន-ពារ
ចូលមកជួបម៉ៅ-សេទុនចំនួន១៥នាទី, មិននិយាយរកអ្នកណាទាំងអស់ សូម្បីតែ
ស្តេចសីហនុហើយនិងអ្នកម្នាស់ម៉ូនិក ក៏លិន-ពារមិនខ្ចីនិយាយរកផង ។ រួចហើយ
លិន-ពារក៏ដើរចេញទៅបាត់ តម្រង់ទៅរកសេចក្តីស្លាប់) ។

ទី៥- Charles Meyer

លោក Charles Meyer នេះជាយ៉ូហ្វ តាំងពីក្បាលដល់ចុងជើង ជា «ជនក្បាល យូនខ្លួនបារាំង»...។ គាត់មិនមានមុខតំណែងជំនុំប៉ុន្មានទេនៅកម្ពុជា, គ្រាន់តែជា អ្នកនិពន្ធអ្នាក់ ដែលជួយសរសេរអត្ថបទបារាំងថ្វាយសម្តេចសីហនុតែប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែគាត់មានឥទ្ធិពលខ្លាំងណាស់ ទៅលើនយោបាយឆ្លងនិយមរបស់ស្តេចសីហ នុ, គាត់នេះហើយជាស្ថាប័នករដ៏ចំណានប្រកបដោយទេពកោសល្យខ្ពង់ខ្ពស់អស្ចារ រ្យខាងរៀបចំទំនាក់ទំនងរអូកអ៊ិន រវាងស្តេចសីហនុហើយនិងពួកមេដឹកនាំកុម្មុយ និស្តអាស៊ីទាំងអស់ (ទាំងនេះគឺជាសេចក្តីដែល Bernard Hamel, បារាំងស្តារនិយ- មអ្នកបានប្រាប់ខ្ញុំដោយផ្ទាល់) ។

ប៉ុន្តែលោក David Chandler ប្រវត្តិវិទូដ៏ល្បីល្បាញអ្នកបានប្រាប់ខ្ញុំថា លោក Charles Meyer នេះជាភ្នាក់ងាររបស់រដ្ឋាភិបាលបារាំង («Un agent du Gouvernement français») ។ ដូចនេះ ស្របតាមពាក្យលោកខៀវ-សំផនបញ្ជាក់, ទឹកកាន់តែរងថ្លា យើងកាន់តែមើលឃើញច្បាស់... ក្បាលនរណាសក់អ្នកនោះ ដែនរណាសម្លាប់មនុស្ស អ្នកនោះឯងជាយាតករ ។ លោក Charles Meyer ជាដៃ របស់រដ្ឋាភិបាល Pompidou, ដូចនេះ កាលណាលោក Charles Meyer ចាប់ផ្តើម វាយប្រហារទៅលើស្តេចសីហនុ, គឺរដ្ឋាភិបាលបារាំងរបស់លោក Georges Pompidou នោះឯង ជាអ្នកអ្នកចាក់សម្លាប់ពីក្រោយខ្នង រុញប្រានស្តេចសីហនុឲ្យ ធ្លាក់ទឹក, ព្រមទាំងយកភ្លើងសង្រ្គាមទៅបង្កាត់ដុតប្រទេសកម្ពុជា, ស្របពេលជា មួយគ្នានឹងអាមេរិកាំង-យូន ។ ដូចនេះគឺរដ្ឋាភិបាលបារាំងនេះឯង ដែលគួរតែយក មកកាត់ទោសអំពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍នៅតុលាការខ្មែរក្រហមបច្ចុ ប្បន្ន ។

សូមអានអត្ថបទដកស្រង់ពីសៀវភៅរបស់លោក Milton Osborne, «Sihanouk... Prince of light, prince of Darkness», ត្រង់ចំណុច Charles Meyer - (P-175) ៖

«បន្ទាប់ពីបានដើរតួជាយូរឆ្នាំជាអ្នកនាំពាក្យរបស់សម្តេច និងនយោបាយរបស់ទ្រង់, Meyer ស្រាប់តែប្រក្រាយទៅជាអ្នកតិទៀនធ្ងន់ធ្ងរទៅលើចៅហ្វាយរបស់ខ្លួន... (សីហនុ) ។ នៅល្ងាចថ្ងៃមួយ (១៩៦៧) ពេលដឹកស៊ីមួយជាមួយមិត្តភក្តិមួយក្រុម, Meyer បានថ្លែងថា សីហនុកំពុងតែបង្ហាញជម្ងឺធ្ងន់លើលា ធ្ងន់មកពីស្តេចដីតារបស់ខ្លួន គឺស្តេចនរោត្តម ។ ស្តេចល្អិតនេះពុំអាចយកជាការអ្វីបានទៀតទេ គឺកំពុងវិលត្រឡប់ទៅសម័យដើមវិញ ដែលទ្រង់ចូលចិត្តជិះសេះ និងដើរតូកុន»..

(នៅមានត)

កាលប្រតិទិននៃសង្គ្រាមប្រល័យ ពូជសាសន៍នៅប្រទេសកម្ពុជា (ភាគ២)

Chronologie du génocide cambodgien (2ème partie)

ដោយ សុទ្ធ-ប៊ុន **★** ថ្ងៃទី២០ មិថុនា ២០០៨

*** តទៅនេះគឺជាអត្ថបទរបស់ខ្ញុំផ្ទាល់ដកស្រង់ពី «Le Chemin de l'Apocalypse»... គឺជាសេចក្តីសន្ទនារបស់ខ្ញុំជាមួយឪពុកធំ ស៊ីម-វ៉ារ នៅចុងខែសីហា ១៩៦៩, បន្ទាប់ពីមានការតែងតាំងរដ្ឋាភិបាល «ស្រោចស្រង់ជាតិ លន់លន់-សិរិមតិ» ៖

- «តើលោកអ្នកអាចដឹងបានទេ អំពីយោបល់របស់ Charles Meyer ទៅលើសម្តេចសីហនុពេលនេះ ?

- Charles Meyer ក៏មានសេចក្តីរំពឹងទៅលើទ្រង់ស៊ីសុវត្ថិ-សិរិមតិ: ថាជាវរជនជំនួស ឬបន្ទាស់ផងដែរ ។ ចំពោះសម្តេចសីហនុ, Charles Meyer បានយល់ថា ជាស្តេចអស់ផ្លូវកែហើយ... ស្តេចនេះបានបន្តកបន្ទាបខ្លួនឯងរហូតដល់ថ្នាក់មួយងើបមុខឡើងវិញលែងរួច ។ Charles Meyer បាននិយាយបន្ថែមថា សូម្បីតែស្ថានទូតចិនក៏មានការពេបជ្រាយទៅលើស្តេចសីហនុផងដែរ ដែលចូលចិត្តសប្បាយ ហើយលែងរើរល់នឹងកិច្ចការរដ្ឋ ។ កាលពីដើមពិតមែន គឺជាស្តេចមានប្រជាប្រិយភាព, ប៉ុន្តែ... ពួកចិនទុកស្តេចសីហនុឥឡូវប្រហែលគ្នានឹងសំរាម...»។

*** ត្រង់កន្លែងនេះ យើងគួរសង្កេតឃើញថា, Charles Meyer, បារាំងម្នាក់ម៉ោនិយម ដែលស្តាប់អាមេរិកាំងដល់ផ្លូវ បែរទៅជាយុបយិតគ្នាជាមួយនឹង Bernard Hamel នៅឆ្នាំ១៩៦៩, គាំទ្រទ្រង់សិរិមតិ: មេក្លោងក្រុមនយោបាយស្តាំនិយមខ្មែរប្រឆាំងអាមេរិកាំង ដើម្បីទម្លាក់ស្តេចក្រហមសីហនុ ដែលប្រចិនទៅវិញ ??

គិតទៅបារាំងធ្វើបារាំងស្តាំទាំងប៉ុន្មាននៅកម្ពុជា គឺសុទ្ធសឹងជាបារាំងយ៉ូហ្វ គ្មានឧត្តមគតិអ្វីទេ ក្រៅពីការក្សត់ស្តេចខ្មែរ និងក្សត់លោកប្រធានាធិបតីបារាំង Charles De Gaulle ដែលជាអ្នកគាំពារប្រទេសកម្ពុជា មិនឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងភ្នើសស្រ្តាម ។

ជនយ៉ូហ្វទាំងអស់ខាងលើនេះ (ពួក «ក្បាលយួនខ្លួនខ្មែរ», «ក្បាលយួនខ្លួនចិន», «ក្បាលយួនខ្លួនបារាំង») ...សុទ្ធសឹងតែជាពួកបញ្ញើក្អែក, ពួកគ្រូក្បាលសុក្បាល គ្រូកនុយស៊ីកនុយ, ស៊ីត្រង់ណាជុះត្រង់ហ្គីង, ទៅបំរើប្រទេសណា គឺត្រូវបំផ្លាញប្រទេសហ្នឹង ដូចកណ្តៀរស៊ីសសរផ្ទះ ឬដូចច្រែសដែលកើតមកពីដែក ហើយស៊ីដែកទៅវិញ !!

*** លោក Georges Pompidou, រដ្ឋមន្ត្រីទី១បារាំងសម័យនោះក៏ជាជនយ៉ូហ្វ ដែលបំរើស្តេចយ៉ូហ្វបារាំង Rottschild, ហើយក្បត់លោកដីគ្គោល... ដូចតែនៅ សហរដ្ឋអាមេរិក លោកគីស្ស៊ីងត្រីវ ជនយ៉ូហ្វដែលបំរើស្តេចយ៉ូហ្វអាមេរិកាំង Rockefeller (ស្តេចប្រេងកាត) ហើយក្បត់លោកប្រធានាធិបតីនិចសុនដូចនោះ ដែរ ។ នៅឆ្នាំ១៩៦៩, លោកប៉ូមពីឌូ បានធ្វើនយោបាយខ្ពស់ជើងលោកឌីគ្គោល បណ្តាលឲ្យគាត់ដើរចេញពីអំណាច; ដូចនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧០, ទ្រង់សិរិមតៈ (ជនយួន កាត់សៀម) បានខ្ពស់ជើងសីហនុ បណ្តាលឲ្យព្រះអង្គរត់ចោលស្រុក; ដូចនៅ ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៤, គីស្ស៊ីងត្រីវបានបង្កើតរឿងវិបត្តិ Watergate ខ្ពស់ជើងលោកនិចសុន បណ្តាលឲ្យលោកប្រធានាធិបតីអាមេរិកាំងប៊ែនខ្លាតចេញពីតំណែង ។ ជន យ៉ូហ្វគឺជនក្បត់, «ជនយូដា»សម្លាប់ព្រះ (ព្រះយេស៊ូ) ជាជនដណ្តើមអំណាចធ្វើ រដ្ឋប្រហារទម្លាក់ (ឬពិឃាត) លោកប្រធានាធិបតី... ឬទម្លាក់ (ឬពិឃាត) ស្តេច !!

មករា ១៩៦៨ ៖ រដ្ឋមន្ត្រីទី១ ស៊ីន-សាន នៅទីក្រុងភ្នំពេញបានធ្វើការចរចា ជាមួយ Chester Bowles (អគ្គរដ្ឋទូតអាមេរិកាំងប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា) ដើម្បីស្វែង រកមូលដ្ឋានភ្ជាប់ចំណងទូតឡើងវិញរវាងប្រទេសកម្ពុជានិងស.រ.អា ។ នៅក្នុង ការចរចានេះ ភាគីអាមេរិកាំងយល់ព្រមទទួលស្គាល់បូរណភាពទឹកដីខ្មែរ, ចំណែក ខាងភាគីកម្ពុជាវិញ សុខចិត្តយល់ព្រមឲ្យទ័ពអាមេរិកាំង ដេញតាមវាយប្រហារ យៀកកុងកុងទឹកដីខ្មែរ ក្នុងលក្ខណៈណាជាប់ដៃគ្នាប្រដាប់ប្រកិន !!

ដូចនេះ យើងគួរសង្កេតឃើញថា ស៊ីន-សានបានអនុញ្ញាតឲ្យអាមេរិកាំងទទួល ស្គាល់បូរណភាពទឹកដីខ្មែរផង ហើយឲ្យបំពានក្នុងពេលជាមួយគ្នាផង ។ គឺដូច ជាស្រីសំផឹងម្នាក់ដែលបើកសំពត់ឲ្យគេ នៅគ្រាជួបគ្នាដំបូង ។ នេះគឺជាការបង្កាត់ ភ្លើងរបស់មេធាប់ស៊ីន-សាន ដើម្បីដុតប្រទេសកម្ពុជាឲ្យក្លាយទៅជាដេះ ពីព្រោះ ដៃម្ខាងគាត់ដឹកស្បៀង គ្រឿងអាវុធ ហើយនិងក្រដាសប្រាក់រៀលទាំងតោនយក ទៅបំពោកឲ្យយៀកកុង (ក្នុងទឹកដីខ្មែរ), ហើយដៃម្ខាងទៀត គាត់ប្រទាញកុងទ័ព អាមេរិកាំង-យួនខាងត្បូង ឲ្យធ្វើការលុកលុយមាតុភូមិខ្មែរ ។ រួចហើយគាត់លួច ថយខ្លួន ទៅពូននៅប្រទេសបារាំង ដោយលបចាំមើលលទ្ធផលនៃអំពើអាក្រក់

របស់គាត់ ។ គាត់បានសរសេរសំបុត្រមួយទៅស្តេចសីហនុថា ៖ «Je me permet de prendre ma retraite sur la pointe de mes pieds» («ទូលព្រះបង្គំសូមអនុញ្ញាតថយខ្លួនទៅចូលនិវត្តន៍ ដោយដើរជុំអើតជើងលបៗ») ។

មេសា ១៩៦៨ ៖ សម្តេចសីហនុតែងតាំងសម្តេចប៉ែន-នុតឲ្យដឹកនាំ «រដ្ឋាភិបាលនៃកំពូសំណាងចុងក្រោយ» (Le Gouvernement de la dernière chance) ។ គួរកត់សម្គាល់ថា ប៉ែន-នុតគឺជាមេក្លោងក្រុមចិនក្រហម-បដិវត្តន៍វប្បធម៌ម៉ោនីយមនៅក្នុងពេញ, គឺពួកក្រុមចៅ-ខុន... ប៉ុន្តែនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៦៨ រដ្ឋាភិបាលប៉ែន-នុតបែរជាធ្វើការបង្រ្កាបដឹកនាំសហការីអស្ចារ្យ ទៅលើបុគ្គលិកនៃក្រសួងសិក្សាធិការជាតិ ដោយបានបាញ់សម្លាប់ពួកគ្រូបង្រៀនពាសវាលពាសកាល ដោយចោទថា ពួកនេះជាពួកខ្មែរក្រហមទៅវិញ ។ ខ្លួនខ្ញុំបានឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែក ឃើញពួកប៉ូលិសសម្លាប់របស់អ៊ី-ម៉ាណូវិន ដេញតាមបាញ់សម្លាប់គ្រូបង្រៀនម្នាក់នៅផ្សារសួនចាស់ (នៅខាងកើតវត្តមហាមន្រ្តី) ។ ស្ថាប្បករនៃនៃការពិឃាតព្រៃផ្សៃនេះគឺជាការចម្លែកណាស់ គឺលោកវណ្ណ-មូលីវណ្ណ, រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសិក្សាធិការជាតិ, កូយរបស់សម្តេចប៉ែន-នុត, ដែលអ្នកផងបានចាត់ទុកថាជាបញ្ហាជនខាងឆ្វេង (វណ្ណ-មូលីវណ្ណនេះជាក្រុមមិត្តភក្តិរបស់ Charles Meyer) ។ គឺវណ្ណ-មូលីវណ្ណនេះឯង ដែលបានប្រគល់បញ្ជីខ្មៅនៃពួកគ្រូបង្រៀនដែលត្រូវសម្លាប់ ទៅឲ្យមេប៉ូលិសឃាតករអ៊ី-ម៉ាណូវិន ។

អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ សូមអានអត្ថបទមួយដកស្រង់ពីសៀវភៅលោក Milton Osborne ដដែល (p-197) ៖

«នៅថ្ងៃ៥ ខែឧសភា ១៩៦៨, សីហនុបានអនុញ្ញាតឲ្យព្រឹត្តិប័ត្រទីភ្នាក់ងារពត៌មានខ្មែរ ចុះផ្សាយអំពីជោគជ័យរបស់ទ្រង់ ក្នុងប្រការបង្រ្កាបពួកជនបះបោរ (ពួកគ្រូបង្រៀន) ...ទ្រង់បានអួតថា ទ្រង់បានបញ្ជាឲ្យគេបាញ់ពួកនេះចោលអស់២០០នាក់ ដោយគ្មានជំនុំជំរះ នៅប៉ែកខាងជើងឆៀងខាងកើតនៃព្រះរាជាណាចក្រ ។ នេះពុំមែនជារឿងតែមួយទេ ដែលសីហនុធ្លាប់បានអួតអាងជាសាធារណៈ ។ យោងតាមប្រកាសមួយរបស់ Ben Kiernan, គឺសីហនុអង្គឯង ដែលបានបញ្ជាឲ្យពិឃាតគ្រូបង្រៀន៤០នាក់ ដោយទម្លាក់ឲ្យពួកនេះឲ្យបាក់ផ្តុំស្លាប់ពីលើកំពូលភ្នំបូក-តោ...» ។

*** ដូចនេះ «រដ្ឋាភិបាលនៃកំពូសំណាងចុងក្រោយ»របស់ប៉ែន-នុត គឺជារដ្ឋាភិបាលឃាតករ ដែលដង្ហែស្តេចសីហនុឲ្យសម្លាប់គ្រូបង្រៀន ។ អព្វតហេតុដ៏ធំអស្ចារ្យជាងនេះទៅទៀត គឺសម្តេចប៉ែន-នុតនេះឯងដែល នៅក្នុងខែមីនា១៩-

៧០ ដែលជាអ្នកដង្ហែស្តេចសីហនុទៅទីក្រុងប៉េកាំង ទៅបង្កើតរដ្ឋាភិបាលយាតករ មួយទៀតគឺ រដ្ឋាភិបាលពួកគ្រូបង្រៀនខ្មែរក្រហម ឲ្យមកសម្លាប់ពួកទីក្រុងភ្នំពេញ វិញម្តង ៖ គឺជាការច្បាស់ណាស់ ប៉ុល-ពត, អៀង-សារី, ខៀវ-សំផន, ខៀវ- ធីរិទ្ធ, ខៀវ-ប៉ុណ្ណារី, ហ៊ុយន់, ហ៊ុន-និម សុទ្ធសឹងជាពួកអតីតគ្រូបង្រៀន...

មករា ១៩៦៩ ៖ លោកប្រធានាធិបតីនិចសុន ចូលកាន់កាប់សេតវិមាន ។ ចំណាត់ការទី១របស់លោក គឺការប្រកាសដកកងទ័ពអាមេរិកាំងចេញពីវៀតណាម ហើយដំណើរទស្សនកិច្ចរដ្ឋទី១របស់លោក គឺធ្វើឆ្ពោះទៅប្រទេសបារាំងរបស់ ឧត្តមសេនីយ៍ដីគ្គាល ។ ម៉្លោះហើយគោលប្រាថ្នារបស់លោកនៅពេលនោះបាន លេចឡើងច្បាស់ណាស់... លោកត្រូវការចរចាជាមួយប្រទេសចិន ដើម្បីបញ្ចប់ សង្គ្រាមនៅវៀតណាម ។ លោកឧត្តមសេនីយ៍ដីគ្គាលជារដ្ឋបុរសតែមួយនៅពិ- ភពខាងលិច ដែលបានដាក់ចំណងទូតជាមួយប្រទេសចិន (តាំងពីឆ្នាំ១៩៦៦)... លោកនិចសុនត្រូវការយោបល់ពីប្រមុខរដ្ឋបារាំង ដែលលោកធ្លាប់ស្រឡាញ់និង គោរពតាំងពីសង្គ្រាមលោកលើកទី២អំពីប្រការនេះ ។

គួរកត់សម្គាល់ថា លោកឧត្តមសេនីយ៍ដីគ្គាលនិងលោកប្រធានម៉ៅ ជាអ្នក ដឹកនាំនៃរដ្ឋអំណាចពីរ ដែលទទួលស្គាល់និងធានាបូរណភាពទឹកដីនិងអព្យាក្រឹត ភាពនៃប្រទេសកម្ពុជារបស់ស្តេចសីហនុ ។ តើលោកនិចសុនមានប្រយោជន៍អ្វី ទៅ ក្នុងប្រការពន្លាតភ្លើងសង្គ្រាមវៀតណាម ចូលក្នុងមាតុភូមិខ្មែរនោះ ?? បាន សេចក្តីថា ទេន្ទ្រម្នាក់គ្រាប់បែបកនៅប្រទេសកម្ពុជា ដែលចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី១៨ មីនា១៩៦៩ និងការទម្លាក់ស្តេចសីហនុនៅថ្ងៃទី១៨មីនា១៩៧០ មិនមែនជាទេន្ទ្ររបស់លោកទេ ។ គឺជាទេន្ទ្ររបស់ជនក្សត្រ Henry Kissinger ទីប្រឹក្សាផ្នែកសន្តិសុខ របស់លោក ។

*** នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧២ នៅពេលដែលលោកនិចសុនចូលទៅជួបចាប់ដៃ លោកប្រធានម៉ៅជាលើកដំបូង នៅក្នុងបន្ទប់បណ្តាលយែរបស់លោក, លោកម៉ៅ សេទុនបានសង្កេតដោយភ្នែកមុតរបស់លោក ថាគឺស្បៀងភ្លើរ ជាជនក្សត្ររបស់ លោកនិចសុនស្រេចបាត់ទៅហើយ (ជាធម្មតាលោកម៉ៅ-សេទុនធ្លាប់បានកំចាត់ សម្តេចវ៉ាន់ដឺឆ្នើម, លី-ចាវដី, ស្តានិយមជ្រុល... និងលិន-ពាវ ឆ្វេននិយមជ្រុល ឲ្យបាត់ស្រមោលពីផែនដីលោក... ម៉្លោះហើយលោកស្គាល់ជនក្សត្រច្បាស់ណាស់ មិនអាចមើលច្រឡំទេ !) ។

លោកនិចសុនជាមេដឹកនាំមហាអំណាចដ៏ធំជាងគេក្នុងពិភពលោក ស្រាប់តែ លោកចូលមកជួបលោកប្រធានម៉ៅ ដោយគ្មាននាំសហការីជាន់ខ្ពស់មកជាមួយ

សោះ ជាពិសេសលោករដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស William Rogers, បែរជានាំមនុស្ស
ឡែបឡែបឡែមឡើមម្នាក់ (Kissinger) ដែលគ្មានឋានៈអ្វីធំដុំសោះ ក្រៅតែពីជន
ដណ្តើមអំណាច និងកាត់មុខមាត់លោកប្រធានាធិបតីខ្លួនឯង !!

លោកនិចសុនបង្ហាញលោក Kissinger ទៅលោកប្រធានម៉ៅ ថាជាដុកទ័រផ្នែក
កហ្វីឡូ ។ លោកម៉ៅសួរចំអកទៅលោកនិចសុនថា តើគួរឲ្យដុកទ័រហ្វីឡូនេះដើរតួ
ធំប៉ុណ្ណាដែរនៅក្នុងបន្ទប់នេះ ? រួចហើយលោកម៉ៅក៏និយាយចំអកបន្ថែមទៀត
ថា ៖

- ខ្ញុំឮថា លោកដុកទ័រហ្វីឡូហ្នឹង ពូកែយុទ្ធសិល្បៈបោកចំបាប់ជាមួយស្រីៗខ្លា
ងណាស់... នៅទីនេះមានទ័ពស្រីចិនរហង់អង់អាច ដែលរង់ចាំតែសមយុទ្ធជាមូ-
យលោកដុកទ័រហ្វីឡូប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីកុំឲ្យអាច់និរក្សឈ្មោះដល់ស្រីចិន...

នៅពេលនោះ ស្រីៗចិនទាំងប៉ុន្មានដែលបំរើនៅក្នុងបន្ទប់ម៉ៅ-សេទុន ក៏នាំគ្នា
សើចលាន់រំពង ។

*** លោកគីស្ស៊ីងត្រូវជាជនយ៉ូហ្វ ដែលស្តាប់លោកនិចសុនខ្លាំងណាស់ ។
មុនពេលបោះឆ្នោត លោកបានអះអាងថា លោកនិចសុន «មិនសក្តិសមធ្វើប្រធា
នាធិបតីទេ» (Unfitted to be President) ។ ប៉ុន្តែពេលលោកនិចសុនជាប់ឆ្នោត
ហើយ, លោកគីស្ស៊ីងត្រូវក៏ចូលមកបំរើសេតវិមានតាមទ្វារក្រោយ ដោយមានអ្នក
ជំនិតពីរនាក់របស់លោកនិចសុន លោក Haldeman និង Erlichman នាំចូលមក
។ បានសេចក្តីថា អ្នកទាំងពីរនាក់ក្រោយនេះជាជនក្បត់ដែរ... បានជាទាំងនោះក្បត់
ឲ្យមកជួបចៅហ្វាយនាយរបស់ខ្លួន ។ ជនយ៉ូហ្វមានរាយប៉ាយគ្រប់សញ្ជាតិ ហើ-
យពួកគេជួយសហការគ្នាណាស់ ក្នុងប្រការពិឃាតលោកប្រធានាធិបតី, ពង្រា-
លជាលក្ខីងសង្រ្គាម, បង្កើនរយោមជនស្នូតត្រង់ដែលគេហៅថា ៖ La juiverie inter-
nationale ។ រឿងដែលអក់ពូកែគឺជនទាំងបីរូប Kissinger, Erlichman, Haldeman ក៏
បានក្លាយទៅជាសម្តេចវាំងដ៏ឆ្នើម ដែលរុតរិតលោកប្រធានាធិបតីឲ្យដកដង្ហើម
លែងកើត ។ ក្នុងចំណោមបីនាក់នោះ បើមានតែម្នាក់ស្មោះត្រង់ជាមួយលោកនិច
សុន, របៀបលោកនល់-នល់ជាមួយសម្តេចសីហនុ ឬដូចជូ-អេនឡាយជាមួយ
ម៉ៅ-សេទុន, លោកប្រធានាធិបតីនិចសុនមិនបានដួលរលំទៅណាដែរ... ប៉ុន្តែនេះ
គឺជាការក្បត់ទាំងក្រុមទាំងចង្កោមតែម្តង ។ ជាពិសេសលោកគីស្ស៊ីងត្រូវ ជនក្រៅ
បញ្ជីសោះនៅក្នុងរដ្ឋការនិចសុន បានចូលមកក្តាប់កិច្ចការបរទេសនិងយោ-
ធាររបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទាំងមូល ប្រហែលគ្នានឹងប្រធានាធិបតីទី២, បានពង្រា
លជាលក្ខីងសង្រ្គាមប្រល័យពូជសាសន៍ ចូលក្នុងទឹកដីកម្ពុជា ដើម្បីឲ្យមាតុភូមិ
ខ្មែរឆេះរូញក្រញង់ ធ្លាក់ចូលក្នុងប្តូកឥណ្ឌូចិន-វៀតណាម... បានបង្កើតរឿងវិបត្តិ

Watergate ជាក់លោកប្រធានាធិបតីនិចសុន ធ្លាក់ចេញពីតំណែងយ៉ាងព្រឺងយ... ដោយប្រមូលអំណាចរបស់លោកប្រធានាធិបតីទាំងអស់ យកមកក្តោបក្តាប់ក្នុង ដែរបស់ខ្លួនឯង...។ ថាប្រទេសខ្មែរចុះជាប្រទេសសក្តិភូមិ... ចុះសហរដ្ឋអាមេរិក ដែលជាមហាអំណាចជឿនលឿន ក៏មានរដ្ឋប្រហារស្មោកគ្រោកដូចនេះដែរ ??

*** នៅពេលដែលលោកនិចសុនដួលរលំក្លាមទៅ ដូចយក្សមួយបាក់ជើង យ៉ាងគំហុក, មហាអំណាចទី១ក្នុងពិភពលោក ក៏ត្រូវកំបុតក្បាល ។ ចំពោះលោក និចសុន សេចក្តីអភ័ព្វនេះក៏ជាការល្អម្យ៉ាងដែរ... លោកមិនមែនជាប្រធានាធិបតី ហ្វិរដ ឬក៏ «លោកប្រធានាធិបតីគីស្ទ្រីងត្រីវ»...។ សហរដ្ឋអាមេរិកក៏បានក្លាយទៅ ជាអំណាចទី៤...ក្រោមយួន, ក្រោមចិន, ក្រោមសូវៀត !!

ចុងចប់ទៅ, នេះជាសេចក្តីសារភាពទទួលកំហុសរបស់លោកគីស្ទ្រីងត្រីវ ចំ ពោះប្រទេសកម្ពុជា និងចំពោះលោកនិចសុន ៖ «ជាការសំខាន់ណាស់, គីស្ទ្រីង ត្រីវពោល, ដែលសង្រ្គាមមិនត្រូវបញ្ចប់ ដោយគ្រាន់តែសហរដ្ឋអាមេរិក បោះបង់ ចោលប្រជាពលរដ្ឋ ដែលខ្លួនបានជំរុញឲ្យច្បាំងជាមួយនឹងកុម្មុយនិស្តតែប៉ុណ្ណោះ ទេ ។ តើនរណាដឹងថា Watergate បានធ្វើឲ្យអំណាចនីតិប្រតិបត្តិធ្លាក់ខ្សោយដ៏ម៉ឺង រហូតដល់យើងមិនអាចបំពេញនូវសន្យា ដែលធម្មតាយើងគួរតែបំពេញបាន» ។

ប៉ុន្តែលោក William Shawcross បានបញ្ចប់សៀវភៅរបស់លោក Side show ដោយសរសេរដូច្នោះថា ៖

«ប្រទេសកម្ពុជាមិនមែនជាកំហុស ឬជាការកន្តប្រឡំនោះទេ... រឿងប្រទេស កម្ពុជា គឺជារឿងជាក់ស្តែងនៃបទឧក្រិដ្ឋកម្ម» ។

កក្កដា ១៩៦៩ ៖ ខ្លួនខ្ញុំមានវត្តមាននៅប្រទេសបារាំងនៅឡើយ ។ ខ្ញុំបានអាន អត្ថបទមួយនៃទីភ្នាក់ងារ AFP ផ្ញើមកពីភ្នំពេញ ដែលមានសេចក្តីថា ៖ «សម្តេច សីហនុបានស្នើឲ្យលន់-នល់ដឹកនាំរដ្ឋាភិបាលថ្មីមួយ តែលន់-នល់បានបដិសេធ»

ពេលនោះ លោកលន់-នល់គាត់រាងចាល ។ គាត់មិនចង់ផ្តល់ឱកាសឲ្យស្តេ ចសម្លាប់គាត់ម្តងទៀតទេ...។ ម៉្យាងវិញទៀត លោកលន់-នល់មានលេសមួយដ៏ សំខាន់ណាស់ ៖ គឺប្រពន្ធទី១របស់លោក, ជំទាវខេង, កំពុងកើតរោគមហារីកដ ល់ដំណាក់ការចុងក្រោយ... គ្មានផ្លូវសង្ឃឹមថាអាចរស់បានឡើយ ។ នៅលើគ្រែ ដំណេកនៃសេចក្តីស្លាប់, ជំទាវខេងបានផ្តាំលោកលន់-នល់ជាចុងក្រោយថា ៖ « កុំចង់ធ្វើធំ» បានសេចក្តីថា កុំឲ្យទទួលយកតំណែងអ្វីទាំងអស់ ដែលស្តេចសីហនុ ទ្រង់ប្រទាន ។ ប៉ុន្តែតើលន់-នល់អាចជំនះនឹងឆន្ទៈរបស់ស្តេចសីហនុបានឬទេ ??

ការបដិសេធរបស់លន់-នល់ គឺជាការប្រមាធព្រះចេស្តាដ៏សំបើមណាស់ ។ ស្តេចសីហនុមិនអាចទទួលការបាក់មុខបែបដូចនេះបានទេ...។ ទ្រង់ក៏បានបញ្ជូន ម្តាយក្មេកឈ្មោះយាយប៉ាមពាន់ (ម្តាយអ្នកម្នាងម៉ូនីក) ទៅតថ្ងៃជាមួយលោក លន់-នល់ចំនួន៧យប់៧ថ្ងៃ... ។ នៅទីបំផុត លោកលន់-នល់ក៏ទទួលយល់ព្រម បង្កើតរដ្ឋាភិបាលមួយហៅថា «រដ្ឋាភិបាលស្រោចស្រង់ជាតិ»... ដែលមានទ្រង់ស៊ី សុវត្ថិ-សិរិមតៈជារដ្ឋមន្ត្រីទី១-ទី២ ឬ «នាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូ» ។ លោកលន់-នល់ មិនបាច់ធ្វើអ្វីទេ គ្រាន់តែឈរតែឈ្មោះក៏បានដែរ... ទុកឲ្យទ្រង់សិរិមតៈធ្វើចំណាត់ ការគ្រប់យ៉ាងនៃរដ្ឋាភិបាល...។ នេះគឺជាដៃយួន ក្នុងការរៀបចំទម្លាក់ស្តេចសីហនុ ទេតើ... ដោយយកឈ្មោះលន់-នល់មកប្រើទៀតហើយ ពីព្រោះយាយប៉ាមពាន់ ក៏ជាយួន ហើយទ្រង់សិរិមតៈក៏ជាយួន ! «រដ្ឋាភិបាលស្រោចស្រង់ជាតិ» ជារដ្ឋាភិ បាលបន្តបដោយសារយួន ដែលមានគោលបំណងសំខាន់ រុញច្រានប្រទេសកម្ពុ ជា ឲ្យធ្លាក់ក្នុងភ្លើងសង្គ្រាមប៉ុណ្ណោះ ។

សូមអានអត្ថបទមួយដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅរបស់លោក Milton Osborne ដដែល (Sihanouk - Prince of light...) ត្រង់ចំណុចសិរិមតៈ p-199 ៖

«នៅពេលដែលឆ្នាំ១៩៦៨ មកដល់ចុងចប់ គេឃើញពួកក្រុមនយោបាយជា ច្រើនកំពុងខ្វះខាតខ្លាំងប្រឹងពង្រឹងជំហររបស់ខ្លួន សំរាប់អនាគតមួយមិនច្បាស់លា ស់ ។ ក្នុងប្រការនេះ ឈ្មោះអ្នកអង្គម្ចាស់ស៊ីសុវត្ថិ-សិរិមតៈលេចឡើងញឹកញា ប់ជាងគេ ។ ជាបងប្អូនដ៏ដូនមួយរបស់សីហនុ ហើយពីដើមជាអ្នកគាំទ្រព្រះអង្គ, សិរិមតៈបានប្រក្រាយទៅជាអ្នករិះគន់នយោបាយរបស់សម្តេច, ជាហេតុបណ្តាល ឲ្យទ្រង់ត្រូវឃ្នាតឆ្ងាយពីអំណាច, បញ្ជូនទៅកាន់ការបន្ទាប់បន្សំនៅបរទេសរាប់ឆ្នាំ (អគ្គរាជទូតខ្មែរនៅប៉េកាំង) ។ ប៉ុន្តែថ្ងៃបើរស់នៅក្នុងជីវិតនិរទេសបែបនេះក្តី ទ្រង់ សិរិមតៈនៅតែមានមុខមាត់សំខាន់ ពីព្រោះម៉ូនីកធ្លាប់ជំពាក់គុណទ្រង់ ធ្លាប់រស់ នៅក្នុងផ្ទះទ្រង់ជាយូរឆ្នាំ...» ។

*** ដូចនេះ ការពិតលេចឡើងច្បាស់ក្រឡែត ។ អ្នកម្នាងម៉ូនីកជាកូនចិញ្ចឹម របស់ទ្រង់សិរិមតៈទៅវិញសោះ ! ដូចនេះយាយប៉ាមពាន់ហើយនិងទ្រង់សិរិមតៈ ដែលលោកយាយទើបបានតែងតាំងឲ្យទៅជានាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូរបស់លន់-ន ល់, អ្នកម្នាងម៉ូនីក, អ៊ុំ-ម៉ាណូរិន, សុស្តែន-ហ្វែរណង់ដែស គឺជាក្រុមគ្រួសារតែ មួយ ។ អ្នកម្នាងណាណែត បងស្រីអ្នកម្នាងម៉ូនីក ក៏មានប្តីឈ្មោះថា ស៊ីសុវត្ថិ- មេធាវី ដែលត្រូវជាប្អូនបង្កើតរបស់ទ្រង់សិរិមតៈផងដែរ !

*** នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧២ នៅពេលដែលសាធារណរដ្ឋខ្មែរកំពុងជាប់ដៃច្បាំង រក្សាពេញទំហឹង ជាមួយយួនឈ្លានពានយៀកកុងនិងយៀកណាមខាងជើង, ទ្រង់

សិរិមតៈបានទទួលយកក្នុងប្រសិទ្ធភាពមកពីប៉េកាំង ទ្រង់ស៊ីសុវត្ថិ-ថូមីកូ ដែល ត្រូវជាកូនរបស់មេធាវី-ណាណែត យកមកឲ្យធ្វើជាលេខាធិការពិសេស (SP) របស់លោកមេទ័ពសាធារណរដ្ឋសុស្តុន-វៀងណាងដែស ។ ដូចនេះ សិរិមតៈ, សុស្តុន, អ៊ី-ម៉ាណូរិន, ថូមីកូ... គឺដូចតែមួយដំបូរនិងបួន, យួនឈ្មោះពានតែមួយ ដូចនេះ ពួកយួនឈ្មោះពាន (សិរិមតៈ)... ឥតមានគិតអំពីចំណងគ្រួសារសា ចំណាមក្រុមញាតិអ្វីទាំងអស់... ពួកគេគិតតែផលប្រយោជន៍ទឹកដីឲ្យតែបានចំ- ណេញទៅរៀតណាមប៉ុណ្ណោះ ។ តាមពិតកូនស្រីចិញ្ចឹម ក៏ដូចតែកូនស្រីបង្កើត ។ ដូចនេះសិរិមតៈបានយកសម្រស់កូនស្រីរបស់ទ្រង់, អ្នកម្នាងម៉ូនិក, ទៅបំពល ស្តេចសីហនុ ហើយក៏នាំគ្នាជេរស្តេចថាអាស្តេចឆ្លុត «ឈ្នកនឹងកណ្ត...ស្រីយួន ទឹកបីវៃយកទឹកមួយ»... ដូចស្តេចជ័យជេដ្ឋាទី២អស់ទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ។ ទាំងនេះ ជាមធ្យោបាយដ៏សក្តិសិទ្ធិរបស់ជនជាតិយួន ដើម្បីវាយប្រហារទៅលើកិត្តិយស ស្តេចខ្មែរ ក្នុងប្រការបំផុសបំផុលប្រជារាស្ត្រឲ្យស្តាប់ស្តេច រួចហើយបួនយកទឹក ដីខ្មែរណាមួយ ។

*** តាមប្រកបច្បាស់ការណ៍ ព្រះករុណានរោត្តម-សីហនុ នៅក្នុងជន្មាយុ ៣០ឆ្នាំ បានទម្លាយព្រហ្មចារីយ័ររបស់នាងកញ្ញា Monique Izi មានអាយុ១៥ឆ្នាំ (កាលនោះគឺឆ្នាំ១៩៥២ សម័យព្យុហយាត្រាសាមគ្គីទាមទារឯករាជ្យ) នៅផ្ទះអ្នកអង្គ ម្ចាស់សិរិមតៈ វិថីឧកញ៉ាផ្តុំផ្តុំ មិនឆ្ងាយប៉ុន្មានពីព្រះរាជវាំង ។ កាលសម័យនោះ មានបោះពុម្ពពាក្យស្លោកលើបង្គោល បិទគ្រប់ទីកន្លែងសាធារណៈ ក្រោយរូបកា ពាយុទ្ធជនខ្មែរដែលកំពុងក្រាបលូនក្រោមខ្សែលូសបន្ទា នូវពាក្យដូច្នោះថា ៖ «ស៊ី ស្លាប់ដើម្បីការពារជាតិមាតុភូមិ... កុំឲ្យតែស្លាប់នៅក្រោមអាចូចៗ» ។ ពាក្យទាំង នេះជាពាក្យជេរប្រមាថរបស់ជនជាតិយួន (ពួកសិរិមតៈ) ទៅលើស្តេចសីហនុទៅ វិញសោះ ។

នៅក្នុងសម័យអតីតកាល (គ.ស១៦១៨) ស្តេចយួនក្រុងវ៉ៃ បានយកកូនស្រី របស់ខ្លួន ព្រះនាងកូជិន មកបញ្ចុកបន្ស៊ី ព្រះជ័យជេដ្ឋាទី២... រួចហើយក៏ទ័ពយួន មកតាំងនៅស្ទើរគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងមាតុភូមិខ្មែរ ។ ស្រីយួននោះបំពុលប្តីខ្លួនឯងឲ្យ ស្លាប់១០ឆ្នាំក្រោយមកតំបន់ទឹកដីខ្មែរកម្ពុជាក្រោមកាគច្រើន ដែលនៅជាប់នឹង ទល់ដែននៃទឹកដីចំប៉ា, មានព្រៃគរ (ព្រៃគរ), បារិយ៉ា (បារ៉ាយ), កំពាបស្រែក- ត្រើយ... បានធ្លាក់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃយួនអស់ ។ រួចហើយជនជាតិយួនក៏វាយប្រ ហារលើកិត្តិយសស្តេចខ្មែរ ដោយបង្កើតពាក្យថា ជ័យជេដ្ឋាទី២បានប្រគល់ទឹកដី ឲ្យយួនជាប្តីជាមួយនឹងព្រះនាងកូជិន ។

*** ទ្រៀង-មិញយ៉ាង បានយកព្រះអង្គម្ចាស់ក្សត្រីអង្គម្សិចហើយ ក៏ដើរ

ផ្សាយពាក្យថា ស្តេចស្រីខ្មែរបានសាហាយស្នូនជាមួយមេទ័ពយួន... ជាហេតុ
បណ្តាលឲ្យម្ចាស់ក្សត្រីអង្គម៉ីធ្លាក់ខ្លួនឆ្គួតលីលា !

*** លោកយ៉ែម-សំបូរ ដែលបានខ្លួនមហាក្សត្រីយានីកុសុមៈរួចហើយ (ក្នុង
គោលបំណងបំបែកបំបាក់ស្តេចសីហនុ ជាមួយនិងម្តាយខ្លួនឯង) ក៏ដើរអួតអាង
ជេរស្តេចសីហនុថា «ឯងយកប្រពន្ធអញ... អញទម្រើមអ្នក !»...

*** ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧, ស្រាប់តែសិរិមតៈចេះនឹកស្រណោះសាច់ឈាមក្រុមគ្រូ
សាររបស់ខ្លួនឯងដែរ គឺស្តេចសីហនុ, ជាប្អូនជីដូនមួយផង ជាកូនប្រសារផង (
ព្រោះកូនស្រីម៉ីនិកជាប្រពន្ធសីហនុ) ។

*** នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៧ ខ្ញុំបានស្នើឥតខ្ចី ឲ្យនាំខ្ញុំទៅជួបទ្រង់សិរិមតៈ ។ កា
លពីក្នុងឆ្នាំ១៩៧០, ខ្ញុំធ្លាប់បានគោរពនិងស្រឡាញ់ទ្រង់សិរិមតៈ ស្នើគ្នានឹងលោក
លន់-នល់ ។ ខ្ញុំធ្លាប់បានបំរើអ្នកទាំងពីរ ឲ្យទម្លាក់ស្តេចសីហនុ ។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងឆ្នាំ
១៩៧៧, ខ្ញុំគាំទ្រតែសាធារណរដ្ឋ ហើយនិងឧត្តមសេនីយ៍លន់-នល់ប៉ុណ្ណោះ ហើ
យខ្ញុំស្តាប់ខ្លឹមទ្រង់សិរិមតៈ ពីព្រោះទ្រង់កំពុងតែប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយទម្លាក់
លោកលន់-នល់ ហើយយកស្តេចសីហនុមកវិញ ។ ចំពោះខ្ញុំ បើស្តេចសីហនុធ្វើ
ត្រូវ, ម្តេចបានជាទម្លាក់លោក... ហើយបើស្តេចសីហនុធ្វើខុស ម្តេចបានជាចង
យកស្តេចត្រឡប់មកវិញ ? ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំចង់ជួបទ្រង់សិរិមតៈនៅពេលនោះ ពី
ព្រោះខ្ញុំចង់ផ្សះផ្សារទ្រង់សិរិមតៈហើយនិងលោកលន់-នល់ ឲ្យជាភ្នាក់ងារឡើងវិញ
ពីព្រោះសកាតការណ៍នៃសាធារណរដ្ឋខ្មែរកំពុងតែធ្លាក់ដុនជាបន្ទាន់ណាស់...

*** គ្រាន់តែឃើញមុខខ្ញុំភ្លាម ទ្រង់សិរិមតៈស្រាប់តែឆេះដុំ ដោយសារភ្លើង
គំនុំពីចម្ងាយ ។ ទ្រង់ជេរប្រមាថលោកលន់-នល់ត្រង់ៗតែម្តង គឺហាក់ដូចជាជេរ
ខ្ញុំដូចនោះឯង ៖

- លោកឃើញលន់-នល់ទេ, សំគិះ, គម្រក់ចាញ់ការដឹកនាំរបស់សម្តេចសី
ហនុឆ្ងាយណាស់... ហោមិនឮ បើតែអញ្ជឹងតទៅទៀត ពួកខាងយើងច្បាស់ជាចា
ញ់ពួកខាងម្ខាងជាប្រាកដ !

(ប៉ុន្តែពាក្យដែលទ្រង់សិរិមតៈជេរលោកលន់-នល់នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ គឺជាពា
ក្យដែលទ្រង់សិរិមតៈខ្លួនឯងធ្លាប់ជេរសម្តេចសីហនុកាលពីឆ្នាំ១៩៦៩... កាលនោះ
ទ្រង់សិរិមតៈបានពោលថា «សម្តេចសីហនុឥឡូវជាមនុស្សឥតបានការ ឥតប្រ-
យោជន៍ គ្មានធ្វើអ្វីទាំងអស់... ខុសគ្នាឆ្ងាយខ្លាំងណាស់ ពីសម្តេចសីហនុកាល
សម័យទាមទារឯករាជ្យ») ។

...រំពេចនោះ ទ្រង់សិរិមតៈយូរស្បែកកំកូនដៃម្ខាងឡើងលើឲ្យខ្ញុំមើល រួចពោ
លថា ៖

- ខ្ញុំជាស្តេចហ្ន៎... បើទោះគេយកកាំបិតមកអាវស្បែករបស់ខ្ញុំ ក៏ខ្ញុំនៅតែជាស្តេច !!

*** ដូចពាក្យស្លោកបុរាណដែលនិយាយថា «កាត់ទឹកមិនដាច់ កាត់សាច់មិនបាន»... ទ្រង់សិរិមតៈគឺមិនអាចអាវស្បែកខ្លួនឯងជាស្តេចបោះចោលបានទេ !!

*** ចុះហេតុអ្វីបានជាទ្រង់សិរិមតៈ បានកាត់សាច់ខ្លួនឯងបោះឲ្យក្រពើស៊ីកាលពីឆ្នាំ១៩៦៩ ?? គឺទ្រង់បានកាត់ស្តេចសីហនុ បោះទៅឲ្យយៀកកុង !!

*** ខ្ញុំទើបនឹងបានដឹងថា ទ្រង់សិរិមតៈជាជនក្បត់កាល៦ខែមុនប៉ុណ្ណោះសោះ ។ គឺដោយគ្រិះរិះពិចារណាទៅលើលិខិតចុងក្រោយរបស់ទ្រង់ ផ្ញើទៅលោក John Gunther Dean (ជនយ៉ូហ្វអាហ្វិម៉ង់ម្នាក់ ដែលជាកូនជីវរបស់គីស្ស៊ីងគ្លីវ... និងជាអគ្គរដ្ឋទូតអាមេរិកាំងចុងក្រោយប្រចាំនៅសាធារណរដ្ឋខ្មែរ)...

នៅក្នុងលិខិតនោះមានសេចក្តីបញ្ចប់ដ៏សំខាន់ដូច្នោះថា ៖

«...ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តកំហុសតែមួយគត់ គឺបានជឿពួកអស់លោក, ពួកអាមេរិកាំង» ។

*** បើបកស្រាយឲ្យចំទៅ... ទ្រង់សិរិមតៈចង់និយាយថា ៖ «ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តកំហុសតែមួយគត់ គឺបានយុបយិតជាមួយពួកអស់លោក, ពួកអាមេរិកាំង, ដើម្បីទម្លាក់សម្តេចសីហនុ កាលពីថ្ងៃទី១៨ មីនា ១៩៧០» ។^{២១}

